

τόν πάγκαλο Ἰωσήφ: Ὅταν τόν προκάλεσε ἡ γυναίκα τοῦ Πετεφρῆ, εἶπε: «Πῶς ποιήσω τό ρῆμα τό πονηρόν τοῦτο, καί ἁμαρτήσομαι ἐναντίον τοῦ Θεοῦ;» (Γεν. λθ' 9).

5. Ὁ φόβος τοῦ Κυρίου ἔρχεται ὡς δροσιά ἀπό τόν οὐρανό, γιά νά μᾶς δυναμώσει στόν ἀγώνα μας καί νά μᾶς ἐνισχύσει στίς θλίψεις μας. Μᾶς βοηθεῖ νά δεχόμαστε τά λυπηρά τῆς ζωῆς ὡς μέσο παιδαγωγίας τοῦ Θεοῦ, νά ὑπομένουμε, νά ἐπιμένουμε καί νά νικοῦμε.

6. Ὁ φόβος τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ βάση καί τό θεμέλιο τῶν ἀρετῶν, κατά τούς Πατέρες. Ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ γεννᾷ χρυσή ἀλυσίδα ἀρετῶν. Ὁ «φοβούμενος τόν Κύριον» ταπεινώνεται, ταπεινούμενοςπραῖνεται, ὡς πρᾶος τηρεῖ τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, τηρώντας τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ καθαίρεται, καθαρθεῖς ἐλλάμπεται καί ἐλλαμφθεῖς θεώνεται.

7. Ὁ φόβος τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ ἀρχή τῆς σοφίας, κατά τόν προφητάνακτα Δαβίδ καί τόν σοφό Σολομώντα (βλ. Ψαλ. ρι' [110] 10, Παρ. α' 7).

8. Ὁ προφήτης Ἡσαΐας τονίζει ὅτι ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ εἶναι ἓνα ἀπό τά ἑπτὰ ἀπαριθμούμενα χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος: «πνεῦμα φόβου Θεοῦ» (Ἠσ. ια' 3).

9. Τέλος, ὁ ὁσος Ἐφραίμ ὁ Σύρος συνοψίζει ὅτι ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ μᾶς ὀχυρώνει, μᾶς σώζει («γεννᾷ σωτηρίαν»), κατευνάζει τά πάθη («κόπτει ἡδονήν»), αὐξάνει τήν ἀγάπη, γεμίζει τήν ψυχή μέ εὐτυχία καί τῆς δίνει στά χέρια τό σκήπτρο τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

10. Νά κάνουμε σύντομη ἀναφορά καί στήν Ἐποποιῖα τοῦ '40. Αὐτοί πού πολέμησαν στής Πίνδου τίς κορφές εἶχαν πίστη, εἶχαν φόβο Θεοῦ, ζητοῦσαν τήν προστασία τοῦ Κυρίου μας καί τῆς Παναγίας Μητέρας του. Ἄν κάποιος βλασφημοῦσε τά θεῖα, οἱ ἄλλοι τόν ἐβαζαν στή θέση του λέγοντας: «Τήν Παναγία μας βλαστήμησες; Τήν Παναγία μας, πού τόσο μᾶς προστατεύει; Τήν Παναγία, πού μᾶς δίνει τή νίκη;». Γι' αὐτό εὐλόγησε ὁ Θεός τόν ἀγώνα τους.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τό μυστικό τῆς εὐτυχίας καί τῆς μακαριότητος εἶναι νά ζοῦμε μέ φόβο Θεοῦ καί ἀληθινή θεοσέβεια. Ἡ πνευματική ζωή ἀρχίζει μέ τόν φόβο τοῦ Θεοῦ, συνεχίζεται μέ τόν φόβο τοῦ Θεοῦ καί αὐξάνεται μέ τόν φόβο τοῦ Θεοῦ. «Σοφίσου νά θέσης θεμέλιον εἰς τήν ὁδοποιρίαν τῆς ζωῆς σου τόν φόβον τοῦ Θεοῦ καί ἐντός ὀλίγου φθάνεις εἰς τήν θύραν τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, χωρίς νά περιστρέφῃς τῇδε κακεῖσε εἰς τόν δρόμον σου», συμβουλεύει ὁ ὁσος Ἰσαάκ ὁ Σύρος. Κι ὁ Μέγας Ἀθανάσιος προσευχόμενος ἔλεγε: «Κύριε, πάντα κουβαλῶ μαζί μου τόν φόβο σου καί δέν θά ἐπιτρέψω στόν ἑαυτό μου νά ξεθαρρέψει λόγῳ τῆς φιλάνθρωπίας σου καί νά τόν ἀποδιώξω ἀπό μέσα μου».

ΣΥΝΘΗΜΑ

«Φόβος Κυρίου ὡς παράδεισος εὐλογίας» (Σ. Σειρ. μ' 27)

Τό ἐπόμενο θέμα μας θά εἶναι ἀπό τό ἄρθρο «Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα» (Β'), «Ο ΣΩΤΗΡ», τεύχ. 2245/15.6.2021/ σελ. 281-282.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ «Ο ΣΩΤΗΡ»
ΙΣΑΥΡΩΝ 42 - ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ. 2103622108

ΦΙΛΙΚΟΙ ΚΥΚΛΟΙ

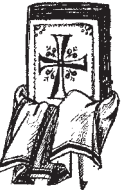
2

ΘΕΜΑ: «Φόβος Κυρίου ὡς παράδεισος εὐλογίας»

ΕΒΔΟΜΑΔΑ: 25-31 Ὀκτωβρίου 2021

ΑΡΘΡΟ: «Φόβος Κυρίου ὡς παράδεισος εὐλογίας», «Ο ΣΩΤΗΡ», τεύχ. 2244/1/6/ 2021/ σελ. 246-247. **ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟ:** Σ. Σειράχ μ' 27.

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ: «Η ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ΜΕΤΑ ΣΥΝΤΟΜΟΥ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ», α) τόμος 13ος (Ἄσμα, Σοφία Σολομώντος, Σοφία Σειράχ), σελ. 498-504, ἐκδ. «Ο ΣΩΤΗΡ», Ἀθήναι 1996³, β) τόμος 12ος (Παροιμιαί Ἐκκλησιαστής), σελ. 410-413, ἐκδ. «Ο ΣΩΤΗΡ», Ἀθήναι 1994³, γ' τόμος 11ος (Ἰώβ), σελ. 305-308, ἐκδ. «Ο ΣΩΤΗΡ», Ἀθήναι 1993¹¹.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Στήν ἐποχή μας σπάνια συναντᾷ κανεῖς ἀνθρώπους πού νά αἰσθάνονται πανευτυχεῖς καί μακάριοι. Πῶς νά αἰσθάνονται εὐτυχισμένοι, ἐφόσον ἔχουν ἀποστατήσῃ ἀπό τό θέλημα τοῦ Θεοῦ καί ὅλα τούς ἔρχονται ἀνάποδα; Εἶναι δυνατόν νά διώχνει ὁ ἀνθρωπος ἀπό τή ζωή του τόν Θεό καί νά αἰσθάνεται εὐτυχισμένος; Εἶναι δυνατόν νά λείι στόν Θεό: «ἀπόστα ἀπ' ἐμοῦ, ὁδούς σου εἰδέναι οὐ βούλομαι» (Ἰώβ κγ' 14), καί ὁ Θεός νά τόν εὐλογεῖ καί νά τόν χαριτώνει; Γιά ὅσους διώχνουν ἀπ' τή ζωή τους τόν Θεό, ἰσχύει τό: «θλίψις καί στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τό κακόν» (Ρωμ. β' 9). «Σύντριμμα καί τλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, καί ὁδόν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν. οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν» (Ρωμ. γ' 16-18). Ὅσο πῖό πολύ ἀπομακρύνονται ἀπό τόν Θεό, τόσο περισσότερο ἀθεόφοβοι γίνονται, καί ἀναιδεῖς, καί ἀδίστακτοι, καί ἀδιάντροποι, καί ἱκανοί νά διαπράξουν ὅλα τά ἐγκλήματα. Μετά ἀπό τόσα παράξενα πού κάνουν, πῶς εἶναι δυνατόν νά νιώθουν εὐτυχισμένοι; Ἡ ζωὴ τῆς ἀποστασίας ἀπό τό θέλημα τοῦ Θεοῦ ὁδηγεῖ μέ μαθηματική ἀκρίβεια στή δυστυχία καί στό ναυάγιο. Λέει ὁ ἅγιος Νεκτᾶριος ὅτι, «ὅπου ἐλλείπει ἡ ἀρετὴ, ἐκεῖ ἀναγκαιῶς ὑπάρχει πᾶσα ἀθλιότης καί δυστυχία». Μόνο κοντά στόν Θεό βρίσκουμε τήν εὐτυχία καί τή χαρά μας, ὅπως θά δοῦμε στό θέμα «Φόβος Κυρίου ὡς παράδεισος εὐλογίας» πού θά κάνουμε σήμερα.

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Θά διαβάσουμε τό κείμενο καί τήν ἐρμηνεία τοῦ ἀγιογραφικοῦ Ἀναγνώσματος: **«Φόβος Κυρίου ὡς παράδεισος εὐλογίας, καί ὑπὲρ πᾶσαν δόξαν ἐκάλυψαν αὐτόν»** (Σ. Σειρ. μ' 27). **Ἑρμηνεία:** Ὁ φόβος τοῦ Κυρίου μοιάζει μέ εὐλογημένο καί πάντερπνο κήπο· μέ δόξα δέ πού ὑπερβαίνει κάθε ἄλλη τιμὴ, ἐκάλυψαν καί ἐξύμνησαν αὐτόν. **Ἑρμηνευτικό σχόλιο:** Ὁ «φοβούμενος τόν Κύριον» αἰσθάνεται σάν νά βρίσκεται σέ κήπο χαρίτων, ὁ ὁποῖος εὐωδιάζει μέ

τίς εὐωδίες ὄλων τῶν λουλουδιῶν. Καμιά δόξα καί τιμή δέν συγκρίνεται μέ τή δόξα καί τήν τιμή πού ἀπολαμβάνει.

Α΄ ΜΕΡΟΣ: «Φόβος Κυρίου ὡς παράδεισος εὐλογίας»

1. Ἐπειτα θά διαβάσουμε τό μισό ἄρθρο: «Φόβος Κυρίου ὡς παράδεισος εὐλογίας», «Ο ΣΩΤΗΡ», τεύχ. 2244/1.6.2021/σελ. 246-247, ἕως ἐκεῖ πού λέει («Υπόμνημα εἰς τοὺς Ψαλμούς», ΡΓ 55, 166), σελ. 247, α΄ στήλη, καί **θά ρωτήσουμε τὰ Μέλη: Τί εἶναι ὁ «φόβος Κυρίου»;** (Σκέψεις Μελῶν...). Φόβος Κυρίου εἶναι ὁ βαθύτατος σεβασμός τοῦ πλάσματος πρὸς τόν Πλάστη του· ἡ βαθύτατη εὐλάβεια καί ἀφοσίωση τοῦ πιστοῦ Χριστιανοῦ πρὸς τόν Κύριο καί Θεό του.

2. **Ποιό ὄρισμό δίνει ὁ ἅγιος Νεκτάριος Πενταπόλεως γιά τόν φόβο τοῦ Κυρίου;** (Σκέψεις Μελῶν...). Λέει ὅτι «φόβος Κυρίου εἶναι τό ἱερό καί ἅγιο συναίσθημα, τό ὁποῖο πλημμυρίζει τήν καρδιά τοῦ πιστοῦ Χριστιανοῦ πού ζεῖ μέσα στή Χάρι τοῦ Θεοῦ». Ὁ ὀρισμός αὐτός εἶναι βιωματικός ὀρισμός. Ὁ ἅγιος Νεκτάριος, ἐπειδὴ εἶχε ἀληθινὴ θεοσέβεια, ζοῦσε μέσα στήν παρουσία τοῦ Θεοῦ. Καί ἐβλεπε ὅτι, ὅσο πιο πολύ τόν ταπεινῶναν οἱ ἄλλοι· ὅσο πιο πολύ τόν συκοφαντοῦσαν καί τόν ἐδίωκαν, τόσο περισσότερο τόν εὐλογοῦσε ὁ Θεός καί τόν χαρίωνε.

3. **Γιατί αὐτός πού ἔχει φόβο Θεοῦ αἰσθάνεται σάν νά βρίσκεται σέ παράδεισο εὐλογίας;** (Σκέψεις Μελῶν...). Διότι ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ φέρνει εὐφροσύνη στήν ψυχή: «εὐφρανθήτω ἡ καρδιά μου τοῦ φοβεῖσθαι τό ὄνομά σου», ψάλλει ὁ ἱερός Ψαλμωδός (Ψαλ. πε΄ [85] 11). Ἡ καρδιά μου ἄς βρῖσκει τήν εὐφροσύνη καί τήν ἀγαλλίασή της στὸν βαθύτατο σεβασμό τοῦ ὀνόματός σου καί ἡ εὐτυχία μου ἄς ἔχει θεμέλιο καί πηγὴ τήν εὐλάβειά μου πρὸς Ἑσένα. Ἄρα τό νά σέβεται καί νά φοβεῖται καί νά λατρεῖ ὁ ἄνθρωπος τόν Θεό καί νά εὐθυγραμμίζει τή ζωὴ του σύμφωνα μέ τό ἅγιο θέλημα του, εἶναι ὁ μόνος δρόμος πρὸς τήν εὐτυχία. «Ἡ θεοσέβεια ἐστὶ σοφία», γράφει στό βιβλίο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης «Ἰώβ» (κη΄ 28). Ἡ θεοσέβεια φέρνει ἀληθινὴ εὐφροσύνη καί ἀγαλλίαση στήν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου. Πόσο εὐτυχεῖς θά εἴμασταν, ἐάν ὁ φόβος τοῦ Κυρίου μᾶς ἀκολουθοῦσε πάντοτε!

4. **Ακούσαμε στό ἄρθρο ὅτι στό τεσσαρακοστό κεφάλαιο τοῦ βιβλίου «Σοφία Σειράχ» ἀπαριθμοῦνται 27 ἀγαθὰ καί ὅτι ἀνώτερο ὄλων εἶναι ὁ φόβος τοῦ Κυρίου. Τί ἔχετε νά πεῖτε πάνω σ' αὐτό;** (Σκέψεις Μελῶν...). Ἀπάντηση στό ἐρώτημα αὐτό δίνει τό ἐρμηνευτικό σχόλιο τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου πού λέει ὅτι ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ εἶναι «μέγας πλοῦτος καί κληρονομία ἀδιάπτωτος (=διαρκής) καί θησαυρός ἀνεπηρέαστος (=ἀμετάβλητος)». Οὔτε τὰ πλοῦτη εἶναι διαρκή καί ἀμετάβλητα, οὔτε τὰ ἀξιώματα, οὔτε ἡ σωματικὴ ὁμορφιά, οὔτε οἱ λαμπρές κατοικίες, οὔτε αὐτοὶ πού κυβερνοῦν εἶναι μόνιμοι, οὔτε αὐτοὶ πού παρακάθονται σέ βασιλικά τραπέζια τὰ ἀπολαμβάνουν πάντοτε. Αὐτὰ ὅλα τὰ «ἀγαθὰ» μπορούμε νά τὰ χάσουμε

ἀπὸ τῆς μιᾶς στιγμῆς στήν ἄλλη. Μόνον αὐτός πού ζεῖ μέ εὐλάβεια καί φόβο Θεοῦ εὐφραίνεται διαρκῶς, χωρίς νά κινδυνεύει νά χάσει τὸν θησαυρό του.

Β΄ ΜΕΡΟΣ: Ὁ «φοβούμενος τόν Κύριον»

βλέπει χειροπιαστὰς τίς εὐλογίας τοῦ Θεοῦ στή ζωὴ του

Ἐπειτα θά διαβάσουμε τό ὑπόλοιπο ἄρθρο καί θά ρωτήσουμε τὰ Μέλη: **Ποιὲς εὐλογίες τοῦ Θεοῦ ἀπολαμβάνει ὁ «φοβούμενος τόν Κύριον»;** (Ψαλ. ρκζ΄ [127] 4) (Σκέψεις Μελῶν...).

1. **Ἔχει εὐλογημένη χριστιανικὴ οἰκογένεια.** Ὅσοι ζοῦν μέ φόβο Θεοῦ, ἔχουν εὐλογημένη χριστιανικὴ οἰκογένεια, εἶναι ἀγαπημένοι μεταξύ τους, τρῶνε γλυκό ψωμί στό σπίτι τους, χαίρονται τήν οἰκογένειά τους καί τὰ παιδιά τους, ὅσα τοὺς χάρισε ὁ ἅγιος Θεός. Βιώνουν αὐτό πού γράφει ὁ ἱερός Ψαλμωδός: Ἡ γυναῖκα σου μέσα στὰ δωμάτια τοῦ σπιτιοῦ σου θά εἶναι σάν τήν κληματαριά τῆς αὐλῆς σου γεμάτη μέ καρπούς. Οἱ γιοὶ σου θά κάθονται τριγύρω ἀπὸ τό τραπέζι σου σάν νεοφυτευμένα ἐλαιόδενδρα, ἀειθαλὴ καί καρποφόρα (βλ. Ψαλ. ρκζ΄ [127] 3). Κυκλοφόρησε ἀπὸ τίς ἐκδόσεις «Ἑαρ» ἓνα ὡραιότατο βιβλίο πού ἔχει τὸν τίτλο «Μιὰ ἀγκαλιά γεμάτη παιδιά», βιωματικές διηγήσεις γιά τήν πολύτεκνη οἰκογένεια. Στό βιβλίο αὐτό φαίνεται πολὺ καθαρά πόσο πολὺ εὐλογοῦνται οἱ οἰκογενειάρχες πού ζοῦν μέ θεοσέβεια. Κάνουν τήν οἰκογένειά τους «κατ' οἶκον ἐκκλησίαν», ἐργαστήριον Ἁγίων, ἁγιασμένο κύτταρο, πηγὴ ἀγάπης καί δημιουργίας. Ὅσοι τοὺς βλέπουν νά ἔχουν τόσο εὐλογημένες οἰκογένειες, τοὺς μακαρίζουν καί λένε ὅτι τό σπιτικό τους μοιάζει μέ μιὰ γωνιά τοῦ Παραδείσου.

2. **Ἀπολαμβάνει τό θεῖο δῶρο τῆς εἰρήνης.** Τὴν εἰρήνην τῆς ψυχῆς δέν τὴν ἀπολαμβάνουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἐπειδὴ δέν ζοῦν ὅλοι σύμφωνα μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Τὴν ἀπολαμβάνουν «οἱ φοβούμενοι τόν Κύριον». Αὐτοὶ ἀγωνίζονται νά μὴν προσκρούσουν ποτέ στό θέλημα τοῦ Θεοῦ καί ἔχουν τὴ συνειδησὴ τους ἀναπαυμένη. Ἐπίσης ἔχουν εἰρήνην στήν ψυχὴ τους καί ἡ ζωὴ τους κυλάει πολὺ ὁμορφα. Μοιάζει μέ ἡσυχὴ ταξίδι «γαληνιώσης καρδίας», πού ὁδηγεῖ στό ἀπάνεμο λιμάνι τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

3. **Ἀπολαμβάνει τό θεῖο δῶρο τῆς χαρᾶς καί τῆς μακροημερεύσεως.** Ὁ ἀδιάφειστος λόγος τοῦ Θεοῦ ἐπιβεβαιώνει ὅτι ὁ φόβος τοῦ Κυρίου τέρπει καί χαροποιεῖ τὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου καί δίνει εὐφροσύνη καί χαρὰ καί μακροήμερευση (βλ. Σ. Σειρ. α΄ 12). Ὁ ἱερός Χρυσόστομος προσθέτει ὅτι ὁ φόβος τοῦ Κυρίου δημιουργεῖ τόσο μεγάλη χαρὰ στό ἐσωτερικό μας, πού μᾶς κάνει νά θεωροῦμε ὅλες τίς ἄλλες συμφορὰς τοῦ παρόντος βίου ὡς ἀνάξιες λόγου.

4. **Ὁ φόβος τοῦ Κυρίου θωρακίζει τὴν ψυχὴ, ὥστε νά μὴν ἁμαρτάνει.** Ὅπως τό χαλινάρι βοηθεῖ τὸν ἀναβάτη νά συγκρατεῖ τό ἄλογό του, γιὰ νά μὴν τὸν ρίξει κάτω στό ἔδαφος, ἔτσι καί ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ εἶναι ἓνα δυνατό χαλινάρι πού συγκρατεῖ τὸν ἄνθρωπο, ὥστε νά μὴν ἁμαρτάνει. Νὰ θυμηθοῦμε